

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Barn- och utbildningsförvaltningen

FRÖKNEGÅRDSKOLAN LÅG OCH MELLANSTADIET

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar förskolans eller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på skollagens kapitel 6 diskrimineringslagens kapitel 3

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av förskolan och skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla barn och elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Planen gäller för kalenderåret eller läsåret 2018/2019

Ansvarig för planen Camilla Hansson

Barn och elever har varit delaktiga genom Eleverna är delaktiga i samtal, utvärderingar där deras åsikter är viktiga för att forma arbetet vidare.

Fastställd av
Förvaltningschefen
2017-05-04

1. Lagstiftningen

I **skollagens kapitel 6** finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen.

I **diskrimineringslagens kapitel 3** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering. Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbete med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, *undersöka, analysera, åtgärda* samt *utvärdera* och *följa upp*. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Om dokumentationen ska göras digitalt används G-Suite – team-drive. Det är då mycket viktigt att beakta att **inga känsliga** uppgifter får framkomma. På individnivå sker dokumentationen i mall från metodboken alternativt i edWise.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad gäller

- varje verksamhet ska årligen upprätta en plan
- planen ska finnas tillgänglig på förskolans/skolans hemsida

3. Definitioner

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

På **diskrimineringsombudsmannen** finns mer att läsa om diskrimineringsgrunder, vad lagen säger och olika exempel.

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. (Skolverkets Allmänna Råd). Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier.

Trakasserier

Kränkningar kopplade till någon av diskrimineringsgrunderna är trakasserier.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Skolchef

- ansvarar för att skyndsamt följa upp av förskolechef/rektor anmälda fall av kränkningar och eller trakasserier, samt anmäla, enligt delegeringsordningen till Barn- och utbildningsnämnden.
- **Förskolechef/rektor**
  - ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, hålls aktuell, följs upp och finns på hemsidan
  - ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling
  - ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen
  - ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar
  - kontaktar och informerar skolchef vid samtliga fall av kränkningar och eller trakasserier och anmäler via blankett i metodboken.
  - ansvarar för att orosanmälan när så krävs, sker enligt socialtjänstlagen 14 kap §1
  - ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.

Förskolans/skolans medarbetare

- har ansvar för kontakter med barnet/eleven och vårdnadshavare
- som får information om eller bevittnar en kränkande eller diskriminerande händelse ska informera förskolechef/rektorer och dokumentera på avsedd blankett
- informerar elever och föräldrar om Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Arbetslaget

- där kan man i första hand få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen
- diskuterar med barn och elever frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

Eventuella förtydliganden eller tillägg till ovanstående ansvarsområden utifrån förskolans/skolans behov:

Beskriv i text förtydliganden och tillägg.

5. Mål för förskolans/skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- människolivets okränkbarhet
- individens frihet och integritet
- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan könen
- solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

Beskriv hur de värden som finns i förskolans och skolans värdegrund märks i det dagliga arbetet mot kränkningar och diskriminering på förskolan/skolan.

Barnen trivs och känner sig trygga. Vi upplever att det finns en trygghet i att gå till vilken pedagog som och få hjälp ute på rasten. Raster är med väldigt få konflikter och kränkningar som sker. Alla barn är allas barn. Rastvaktande vuxna tar ett ansvar för alla barn oavsett ålder eller profession/roll hos den vuxne. Alla vuxna är allas vuxna – dvs vi är varandras resurser i såväl det direkta arbetet på skolgården som bollplank i pedagogiska diskussioner.

Skola och fritids strävar efter samsyn kring elever och deras lärande och lärmiljö. Vi har under läsåret byggt forum och tillfällen för att kunna vara samlade alla kring t ex arbetsplatsmöten. Dessa ska vidareutvecklas under kommande läsår där det främjande och förebyggande arbetet lyfts på AE. Rasterna lyfts på rastmöten med täta intervall och protokollförs.

Vi har arbetsro inne i våra klassrum och har barn med vilja och lust att lära.

Det finns en öppen och tydlig dialog med barn och vårdnadshavare om mål, krav och resultat kring såväl kunskapsutvecklingen som den sociala utvecklingen. Personalen har ett positivt förhållningssätt som innebär att de som pedagoger fokuserar på att se framsteg och utgå från elevers positiva sidor och förmågor. Detta gäller både högre måluppfyllelse kring såväl kunskap som värdegrundsarbetet. Det är levande pedagogiska diskussioner där metoder och ideér provas för elevernas lärande.

Ansvarig/-a för genomförande: Pedagoger /personal på Frökne LM

Uppföljning ska ske: Löpande på arbetsplatskonferenser som protokollförs.

Ansvarig: Camilla Hansson

Utvärdering ska ske: 2019-06-22

Ansvarig: Camilla Hansson

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Beskriv de långsiktiga och mer kortsiktiga insatserna av främjande karaktär:

Vi arbetar med ett starkt och tydligt ledarskap som ställer upp klara och tydliga mål i alla delar av vår verksamhet. Det kollegiala stödet är stort och möjlighet till handledning finns.

Vi har tydlig vuxennärvaro i alla delar av verksamheten. Vi har hög vuxentäthet i såväl klassrum som ute på raster. Vi använder inte vikarier vilket gör att barnen känner trygghet och vi lättare kan upptäcka signaler hos barnen och arbeta dels främjande men även förebyggande

Vi ser över ute och inomhusmiljön ur ett arbetsmiljöperspektiv såväl fysisk som psykisk. Skoltempen och trivselenkät är verktyg som används flera gånger under läsåret samt att det sker klassråd löpande i klasserna.

Vi har skolrådsverksamhet för ökad trivsel.

Vi har kamratstödare som arbetar för ökad trygghet på skolan. Skolan har prioriterat att arbeta med strategierna för trygghet och trivsel samt elevinflytande. I ingången av detta läsår har toaletter prioriterats utifrån elevernas önskan.

All personal ska känna ett grundläggande stöd från sin närmaste chef eller uppdragsgivare.

Varje år görs en helhetsanalys som en del i skolans kvalitetsarbete.

Gruppnivå: Alla elever ska vara informerade om Likabehandlingsplanen och plan mot kränkande behandling. Skolan har ett utvecklat värdegrundsarbete där eleverna involveras och engageras.

Skolan arbetar med attitydskapande lärande som skapar ett tryggt och öppet positivt klimat.

Skolan har flera tillsammansdagar som är över bägge stadierna vilket ska vara främjande för att bygga relationer och främja likabehandlingsarbetet.

Föräldrar informeras om innehållet i likabehandlingsplanen på såväl föräldramöten som i information hem. Skolan har arbetat fram en elevversion som översätts till arabiska.

Skolan har en medvetenhet kring stadiövergångar från förskoleklass till årskurs 1 samt 3 till 4. I klass 1 och 3 följer pedagog med eleverna upp en årskurs och har ett två-lärarskap i klasserna.

Ansvarig-/a för genomförande: Pedagoger/personal på Frökne LM

Uppföljning ska ske: Inför terminsslut   Ansvarig: Camilla Hansson

Utvärdering ska ske: 2019-06-22   Ansvarig: Camilla Hansson

6.2 Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt (se mer under steget Kartlägg). Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Beskriv de långsiktiga och mer kortsiktiga insatserna av förebyggande karaktär:

Barnen påtalade att omklädningsrum, matsal och raster krävde mer vuxenstöttning.

Åtgärd: Vi bibehåller mer vuxentäthet i omklädningsrummen för idrott, i matsal och ute på raster. Vi lyfter rastmiljön löpande på vårt tisdagsmöte samt att lärare gör vardagliga utvärderingar efter rast för att kunna kartlägga och fånga barnens upplevelser bättre. Fotbollsplanen har lyfts utav elever. Fotbollsplanen har strukturerad vakt på rasterna som ett stöd för eleverna.

Pedagoger har löpande samtal i anslutning till rast för att ge barnen verktyg att hantera kommande situationer vilket vi sett ha goda effekter bl a kring snöbollskastning, fotbollsplan.

Skolan arbetar med att prata normer och värden på nätet med eleverna. Information om skedda händelser har dels tagits upp på med berörda elever och vårdnadshavare samt att skolan har skickat hem mer generell information till alla vårdnadshavare i klass om att vara ung på nätet.

Eleversionen behöver implementeras bättre: Skolan har väl implementerade trivselregler som såväl elev som vuxen gör sitt bästa för att följa. Skolan hade inför läsåret ifjol en eleversion som skulle vara mer lättförståelig och hanterbar för eleverna. Den utvärderades att den inte var fullt implementerad. Pedagogerna behöver lyfta den oftare med eleverna och konkretisera den med drama och samtal.

Ansvarig-/a för genomförande: Pedagoger /personal på Frökne LM

Uppföljning ska ske: Löpande   Ansvarig: Camilla Hansson

Utvärdering ska ske: 2019-06-22   Ansvarig: Camilla Hansson

7. Kartläggning av nuläget

Beskriv hur nuläget kartläggs, t ex. trygghet och trivsel enkät, elevrådsmöte, kränkningsutredningar, kontakter från vårdnadshavare, elevhälsans kartläggningar mm. Medarbetare och barn/elever ska involveras i kartläggningsarbetet.

Kommunen gör varje år sin trygghet och trivselenkät i åk 3-5 för oss. Vi gör fördjupande kartläggningar i enkäter och i alla klasser för att få fördjupad bild, Skoltempen. De olika råden arbetar för trygghet och trivsel där eleverna blir delaktiga i processen. Dels är eleverna med i det förebyggande samt att de får vara med i det främjande med sina ideér. Skolan har tydliga rutiner för hur arbetet med elevhälsan ska fortgå. I elevhälsan har skolan många professioner såsom kurator, skolsköterska, speciallärare, specialpedagog, lärare och rektor. Samarbetet mellan special-specialpedagog och lärare är väl utvecklat. Elevens upplevelse av sin skolsituation lyfts alltid i samband med utvecklingssamtal. Skolan har även tydliga rutiner kring att kontakt med vårdnadshavare för information och kartläggning av enskilda elevers situation.

Ansvarig-/a för genomförande: Pedagoger /personal på Frökne LM

Uppföljning ska ske: Löpande

Ansvarig: Camilla Hansson

Utvärdering ska ske: 2019-06-22

Ansvarig: Camilla Hansson

8. Framtagande av planerna

Beskriv hur planen arbetats fram, och vilka som deltagit i arbetet, inklusive barn och elevers delaktighet.

Planen har arbetats fram tillsammans med personalen. Inför läsårsslut gjordes en större utvärdering för att belysa de olika områdena utifrån framgångsfaktorer, hinder och önskade utvecklingsområden. Eleverna har varit med och utvärderat löpande under läsåret samt gjort skoltempen. Inför nytt läsår har all personal varit samlade och delaktiga för att arbeta fram strategier i likabehandlingsplanen knutet till eleven och den heldagsomsorg skolan har. I samband med skolstart lägger alla klasser fokus på att förankra elevversionen av likabehandlingsplanen.

I samband med föräldramötena på höstterminen informeras föräldrarna dels kring skolans ordningsregler men också om arbetet med likabehandlingsplanen.

Ansvarig-/a för genomförande: Personal/pedagoger på Fröknegårdskolan LM

Uppföljning ska ske: Löpande på arbetslagsplaneringar samt AE Ansvarig: Camilla Hansson

Utvärdering ska ske: 2019-06-22

Ansvarig: Camilla Hansson

9. Förankringsarbete

Beskriv på vilket sätt planen ska vara ett levande dokument och vara känd och förankrad hos barn/ elever, medarbetare och vårdnadshavare:

I fjol togs en elevversion med ett elevnära språk fram för att främja likabehandlingsplanen.

Lärarna arbetade med att implementera den i undervisningen genom bla genom samtal, dramateater, åldersövergripande aktiviteter. I år utvecklas arbetet att den översätts till arabiska och det gemensamma arbetet planeras utifrån förra årets erfarenheter tillsammans med barnen. Ett intensifierat arbete ska göras inför varje skolläsår. Skolan har arbetat fram en systematik i att ha uppföljning kring rasterna då de upplevs kunna vara utvecklingsbara för att främja ännu mer trygghet och trivsel. Skolan har även ett rastråd där elever från alla klasser är aktiva. Rastrådet samverkar med skolans andra råd (skolråd, matråd) som också arbetar med trygghet och trivsel.

Ansvarig/a för genomförande: Personal/pedagoger på Fröknegårdsolan LM

Uppföljning ska ske: 2019-01-10

Ansvarig: Camilla Hansson

Utvärdering ska ske: 2019-06-22

Ansvarig: Camilla Hansson

10. Utvärdering

Planen ska årligen utvärderas.

Föregående års plan

Beskriv och utvärdera föregående års åtgärder:

Utvärderingen visade på stora framgångsfaktorer i värdegrundsarbetet och utvärderingarna/antal anmälda kränkningar visade att kränkningarna minskat markant även under läsåret 17/18. Pedagoger upplever att barnen är sysselsatta i olika aktiviteter ute på skolgården. De är aktiverade i lekar men det finns även en rastbod där material finns till utlåning. I rastboden är det de äldre eleverna som har ansvar för uthyrningen. Vi ser att boden i sig bidrar till aktivitet vilket gör att konflikter minskar. Vi ser att relationsbanden utvidgas då de äldre står i boden och hjälper de yngre.

Under läsåret framkom önskemål från pedagoger om att få "input" och möjlighet till prata tolkningar av kränkningar utifrån vår skola och de juridiska begreppen. Pedagogerna såg det som en kvalitetssäkring och möjlighet till att öka samsynen och det praktiska främjande arbetet.

Skolan har haft en föreläsning kring lågaffektivt bemötande för fritidspersonalen och samma föreläsning planeras för lärarkåren. Både fritids och skolpersonal har haft gemensam halvdag med fördjupat arbete kring tolkningar av kränkningar samt workshops på olika case. Denna insats planeras fortsätta med kollegialt lärande under nästa läsår.

I skoltempen har omklädningsrum och matsal varit områden som varit prioriterade. Lärare och pedagoger upplever att det är mer oroligt i läsårsstart vilket kan bero på att nya elever/lärare och rutiner behöver tid att implementeras då mycket är nytt för den del. Omklädningsrummen har enligt utvärderingen blivit lugnare, dels med vuxennärvaro men även med att det är mobilfritt.

I skoltempen kom toaletterna upp som ett utvecklingsområde. Inte att det har skett kränkningar men att de upplever det obehagligt och ofräscht. En del elever har valt att inte gå på toaletten under skoldagen. Skolrådet har tillsammans gjort en handlingsplan för att öka medvetenheten hos eleverna själva samt städrutiner hos eleverna. Dessa utvärderades och fick god effekt att barnen kände sig tryggare och att vilja använda våra toaletter.

Eleversionen skulle införas.

Utvärdering: Det framåtsyftande arbetet läggs till planeringsdagarna i augusti då all personal är med och fritids är stängt. Det är av vikt att det genomsyrar alla verksamheter och att all personal är med i det utformande arbetet.

I utvärderingen kom fram att eleversionen ska implementeras med ett läslyftsprojekt.

Klassråden ska lyfta eleversionen med ett större fokus på det salutogena, dvs på det som fungerar väl.

Vi-tänket i Frökneandan ska bevaras med gemensamma fröknegårdsdagar, Höstrus/Vårrus, Hela-skolan-sjunger,

Ett värdegrundsarbete ska ske överstadierna med hjälp av filmserien "vara vänner" där pedagoger ska framarbete värderingsfrågor vårdnadshavare samt att organisera värdegrundsarbetet tätare i Mu-/Ko-/Fbk-klasserna kring uppstarten kring lära-känna varandra/namnskyltar

Vilka deltog i utvärderingen? Elever och personal samt rektor. Skolan har även skickat hem en fördjupad enkät till föräldrar med barn på våra fritidshem. Enkäten översattes till arabiska för att nå ut till så många som möjligt då vi har flera med arabiska som modersmål. Enkäten visar att barn och föräldrar känner sig mycket trygga när de är på fritids. Alla svarade på de två högsta nivåerna av nöjdhet på frågan om att kunna prata med personal kring just trygghet och trivsel kring sitt barn.

På vilket sätt har barn/elever varit delaktiga? Eleverna gör flera gånger under året enkäten Skoltempen som är en enkät kring skolans värdegrundsarbete knutet till likabehandlingsplanen. Eleverna har varit aktiva i de olika råden som skolan har, rastrådet, skolrådet, matrådet och det samverkande rådslaget där alla råden ingår. Klasserna har varje vecka klassråd där möjligheten för elever finns att lyfta till såväl elevrepresentanter i skolråd/kamratstöderna samt till lärare.

Ansvarig/a: Personal/pedagoger vid Fröknegårdskolan LM och Camilla Hansson

Utvärdering ska ske: 2019-06-22

Ansvarig: Camilla Hansson

Innevarande års plan

Beskriv hur innevarande års åtgärder och insatser ska utvärderas och när detta skall ske:

Skolan kommer att fortsätta att ha enkäterna i Skoltempen då vi upplever ha underlag om elevers upplevelser. Kommunen gör den årliga trygghet och trivselenkäten. Utöver detta ska större fokus vara att utvärdera rasterna löpande i direkt anslutning till rastens slut för att arbeta främjande samt att detta tas upp löpande i personalforum för att främja och förebygga. Klasserna har även representanter som sitter i olika skolråd som arbetar med trygghet och trivsel. Dessa råd har sina insatser förankrade i det som uppkommer på klassråden i alla klasser.

Tidpunkt för utvärdering. 2019-06-22

Ansvarig/a: Camilla Hansson

11. Kompetens

Beskriv på vilket sätt medarbetarnas kompetens kring hur ett målinriktat arbete för att förebygga kränkningar, diskriminering och trakasserier bedrivs hålls uppdaterad.

Att ha dialoger och kommunikation är viktigt och inför kommande läsår har vi skapat strukturer och rutiner för att löpande diskutera utifrån medarbetarnas kompetens och kartläggning på arbetsplatsmöten och arbetslagsplaneringar.

Checklista

- det framgår tydligt om planen gäller verksamhetsår eller kalenderår
- planen är daterad och vem som ansvarar framgår
- resultat av tidigare utvärderingar har vägts in i framtagande av innevarande plan
- planen är upprättad i samverkan mellan barn/elever
- planen är upprättade i samverkan med pedagogisk personal och skolledning
- elevhälsan har varit delaktig (skola)
- en kartläggning är gjord på individ-.grupp och organisationsnivå
- den fysiska miljön är beaktad
- hur medarbetarnas kompetens ska hållas uppdaterad finns beskrivet
arbetet sker med aktiva åtgärder genom fyra steg:
- undersöka,
analysera
åtgärda
utvärderas och följs upp
- det fortlöpande arbetat dokumenteras
- främjande insatser finns beskrivna
- förebyggande insatser finns beskrivna
- en kartläggning av nuläget är gjord
- rutin för anmälan till förskolechef/ rektor finns och följs
- rutin för anmälan till skolchef finns och följs
- planen finns på verksamhetens hemsida